

کنترل بیماری مالاریا

مقدمه

از فرد بیمار، انگل مالاریا همراه خون خورده شده وارد بدن پشه شده و در زمان گزش انسان سالم، انگل وارد خون فرد سالم شده و او را به بیماری مبتلا می‌کند. بیشترین زمان گزش از غروب آفتاب تا صبح می‌باشد. در موارد نادر امکان انتقال مالاریا توسط تزریق خون استفاده از سرنگ مشترک و از مادر باردار به جنین نیز وجود دارد.

روش تشخیص بیماری مالاریا

توصیه می‌شود افراد با احساس هر گونه علایمی از قبیل تب، لرز، درد عضلانی، سایر تظاهرات بالینی و کسانی که سابقه‌ی مسافرت به مناطق مالاریا خیز را در یک سال گذشته داشته و یا قبلاً به مالاریا مبتلا شده‌اند و یا در مناطق مالاریا خیز سکونت

مالاریا مهم‌ترین بیماری انگلی در ایران است که توسط یک انگل خونی به نام پلاسمودیوم ایجاد می‌شود. پلاسمودیوم چهارگونه‌ی مختلف دارد به نام‌های (ویواکس، فالسی پارم، اووال و مالاریه). مالاریا سالانه در جهان موجب ابتلای بیش از ۳۰۰ میلیون نفر و مرگ بین ۱/۲ - ۲/۷ میلیون نفر می‌شود. در ایران سالانه حدود ۱۵-۲۰ هزار نفر بیمار مبتلا به مالاریا گزارش می‌شود. در حال حاضر انتقال مالاریا در جنوب استان سیستان و بلوچستان، جنوب استان کرمان، استان هرمزگان گزارش می‌شود.

روش انتقال بیماری مالاریا

بیماری مالاریا از طریق گزش پشه‌ی آنوفل از فرد بیمار به انسان سالم منتقل می‌شود. در زمان خونخواری پشه‌ی آنوفل

تجویز می‌شوند. نکته‌ی مهم در درمان مالاریا استفاده‌ی درست و کامل داروهای ضد مالاریا مطابق دستور پرسنل بهداشتی می‌باشد.

روش پیشگیری از بیماری مالاریا

- محافظت از گزش توسط پشه‌ی آنوفل با پوشیدن لباس‌های آستین بلند
- استفاده از پشه بند آغشته به حشره کش
- قلم دور کننده‌ی حشرات
- استراحت در اماکنی که با توری در برابر ورود پشه محافظت شده اند
- بهسازی محیط در جهت از بین رفتن یا کاهش محل زندگی و تکثیر پشه‌های آنوفل
- خشکانیدن آب‌های غیر مفید
- جاری کردن آب‌های راکد
- پرکردن چاله‌ها و شکاف درز دیوارهای محل استراحت
- توزیع ماهی لاروخورارو باسیل به لانه‌های لاروی و سم پاشی با مراجعه به نزدیکترین خانه‌ی بهداشت و یا مرکز بهداشتی درمانی راهنمایی‌های ضروری را در زمینه پیشگیری از مالاریا دریافت نمایند.
- انتظار می‌رود ساکنین مناطق مالاریا خیز با کارکنان بهداشتی برای انجام عملیات کنترل مالاریا همکاری نمایند.

گروه‌های هدف این متن آموزشی

- عموم مردم

منابع استفاده شده در تهیه این متن آموزشی

- چارت آموزشی پیشگیری از بیماری مالاریا / مرکز بهداشت استان آذربایجان شرقی / بهار ۱۳۸۱
- کتاب اصول پیشگیری و مراقبت از بیماری‌ها / مرکز مدیریت بیماریهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی / ۱۳۸۵
- کتاب مالاریا / ویراسته: آجی، نل / ترجمه و نگارش: دکتر مرتضی زعیم

دارند به محض بروز علائم مالاریا در کمتر از ۲۴ ساعت به نزدیکترین خانه‌ی بهداشت یا مرکز بهداشتی درمانی یا آزمایشگاه مالاریا مراجعه نموده تا با تهیه‌ی نمونه (لام خون) نسبت به تشخیص احتمالی بیماری مالاریا اقدام گردد.

علائم بیماری مالاریا

حدود یک یا دو هفته بعد از گزش فرد توسط پشه‌ی آنوفل ماده‌ی آلوده، علائم بیماری در فرد مبتلا ظاهر می‌شود. این علائم شامل تب و لرز دوره‌ای، سردرد، تهوع، استفراغ، استخوان درد و گاهی اسهال و در موارد شدید تشنج و کما می‌باشد. گاهی علائم بیماری حتی یک سال بعد از گزش ایجاد می‌شود.

خطرات بیماری مالاریا

بیماری مالاریا بخصوص نوع فالسی پارم آن بسیار خطرناک و گاهی کشنده است. زنان حامله و کودکان چنانچه به مالاریا مبتلا شوند در معرض خطر بیشتری هستند.

علائم بیماری مالاریای شدید

- ناتوانی در خوردن، آشامیدن، نشستن و ایستادن
- استفراغ مکرر
- اختلال هوشیاری، گیجی و خواب‌آلودگی
- تشنج
- اختلال تنفسی (افزایش تعداد تنفس)
- رنگ پریدگی کف دست یا ناخن‌ها
- ادرار تیره رنگ
- خون ریزی غیر عادی از لثه و بینی و هر قسمت دیگر از بدن
- زردی
- تب بالا (۳۹/۵) درجه سانتی‌گراد / زیر بغل) و در صورت مشاهده‌ی هریک از نشانه‌های مالاریای شدید سریعاً به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه شود.

درمان بیماری مالاریا

داروهای ضد مالاریا اگر بدرستی و به موقع مصرف شوند باعث بهبودی کامل بیماری می‌شوند. این داروها در مراکز بهداشتی درمانی و خانه‌های بهداشت به صورت رایگان برای بیماران